

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Maria Ghervas, Dumitru Mardari

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Dodon Ion în numele inculpatului Bulmaga Ion, de către avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Zafronschii Serghei și de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Madonici Ghenadie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Madonici Ghenadie XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX;

Bulmaga Ion XXXXX, născut la XXXXX, originar din s. XXXXX, r-nul XXXXX, domiciliat în mun. XXXXX str. XXXXX;

și

Zafronschii Serghei XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în mun. XXXXX, str. XXXXXX , ap.XX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 21.12.2010 - 27.06.2011;
2. Instanța de apel: 19.09.2011 - 30.12.2011 și 01.08.2013 - 10.10.2014
26.07.2016 - 18.10.2017;
3. Instanța de recurs: 02.11.2012 - 09.04.2013 și 04.02.2015 - 26.05.2015
19.10.2018 - 26.02.2019

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27 iunie 2011, Madonici Ghenadie a fost condamnat în baza art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 4 ani și în baza art.27, 42 alin.(3), 190 alin.(5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, iar în baza art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 15 ani închisoare.

Conform art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 aprilie 2008, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 15 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani;

Prin aceeași sentința au fost achitați Bulmaga Ion de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal și Zafronschii Serghei de sub învinuirea în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit. d); 42 alin.(2), 27,190 alin.(5) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Bujor Radu în privința căruia recurs ordinar nu a fost declarat.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța a constatat că Madonici Ghenadie, prin înțelegere prealabilă și împreună cu Bujor Radu și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, intenționând să obțină un venit în rezultatul realizării ilegale a drogurilor, contrar prevederilor Legii nr.382-XIV din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor, au elaborat un plan criminal potrivit căruia, au organizat realizarea substanțelor narcotice și respectiv împărțirea venitului obținut.

Inculpatul Madonici Ghenadie, executând pedeapsa cu închisoarea în Penitenciarul din or. Taraclia, în luna martie 2010, a făcut cunoștință cu Bujor Radu. Pentru a-și ascunde identitatea, el s-a prezentat ultimului ca „Serioja” și nu i-a comunicat că este deținut în penitenciar, spunându-i că poate să-i pună la dispoziție substanțe narcotice - marijuană.

La 21 aprilie 2010, inculpatul Madonici Ghenadie, prin intermediul unor persoane necunoscute organului de urmărire penală, a organizat colectarea și transportarea în adresa lui Bujor Radu, care se afla în mun. XXXXX, or. XXXXX, str. XXXXX, a unei genți în care era amplasată o pungă cu masă vegetală de culoare verde, pe care Bujor Radu, amestecând-o cu partida primită anterior, a încercat s-o realizeze colaboratorului DCCO DGSO MAI, Covalenco Grigore, care activa în condițiile prevăzute de Legea privind activitatea operativă de investigație. Intenția de înstrăinare a substanțelor narcotice nu a realizat-o până la capăt, deoarece a fost reținut de colaboratorii de politie în momentul măsurării substanțelor respective, care potrivit raportului de expertiză nr.789 din 23.04.2010 este marijuană cu masa de 1 080 grame, și potrivit listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, constituie proporții deosebit de mari, neîntrebuințată în scopuri medicale, care este inclusă în „Tabelul substanțelor narcotice și psihotrope care nu sânt folosite în scopuri medicale, aflate sub control pe teritoriul Republicii Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05 octombrie 2004 și modificările aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.43 din 26.01.2009.

Ulterior, Bujor Radu urma să transmită suma de bani obținută în rezultatul realizării substanțelor narcotice, unor persoane indicate de către Madonici Ghenadie. Potrivit înțelegerii avute cu ultimul, în aceeași zi, la 21 aprilie 2010, ora 21.00, sub controlul colaboratorilor de politie, Bujor Radu a transmis cet. Zafronschii Serghei, în fața restaurantului „Lebăda Albă” din str. Albișoara, mun. Chișinău, în calitate de plată pentru substanța realizată suma de 6 000 lei.

Tot el, Madonici Ghenadie, având scop cupidant, dorind să dobândească ilicit bunurile altei persoane, necunoscând despre faptul că realizarea substanțelor narcotice pe care la 21 aprilie 2010 le-a transmis lui Bujor Radu nu a avut loc, telefonic s-a înțeles cu ultimul ca prin intermediul lui să mai vândă la 22 aprilie 2010, 300 pahare de marijuana, contra sumei de 120 000 lei.

Nedisponând de cantitatea de 300 pahare de marijuana, însă intenționând să dobândească prin înșelăciune suma de 120 000 lei, acesta l-a contactat pe cumnatul său Zafronschii Serghei, căruia i-a comunicat că la 22 aprilie 2010, urmează să se prezinte în s. Botanica, mun. Chișinău, unde să primească suma de 120 000 lei de la persoane indicate de el. Necunoscând despre intențiile criminale a lui Madonici Ghenadie, și anume că acesta intenționează să înșele cumpărătorul și să creeze o aparență a existenței substanțelor narcotice, la 22 aprilie 2010, ora 12.00, potrivit indicațiilor lui Madonici Ghenadie, Zafronschii Serghei s-a prezentat lângă magazinul „Toamna de Aur” din str. Cuza Vodă, mun. Chișinău pentru a primi suma de bani nominalizată. La locul respectiv, la indicația lui Madonici Ghenadie, s-a prezentat și Firsov Alexandr cu o geantă în care se aflau haine uzate și pe care acesta o demonstra cumpărătorilor de la distanță. În rezultatul negocierilor purtate la telefon de Madonici Ghenadie cu Bujor Radu și Covalenco Grigore, Zafronschii Serghei a primit suma de 120 000 lei, însă a fost reținut.

2.1. De către organul de urmărire penală, Zafronschii Serghei a fost învinuit pentru faptul că, prin înțelegere prealabilă și împreună cu inculpații Bulmaga Ion, Madonici Ghenadie, Bujor Radu și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, intenționând să obțină un venit în rezultatul realizării ilegale a drogurilor, contrar prevederilor Legii nr.382-XIV din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor, au elaborat un plan criminal potrivit căruia el primea banii obținuți ca rezultat al comercializării substanțelor narcotice de la persoana responsabilă de înstrăinarea lor și îi transmitea organizatorului.

Astfel, inculpatul Bujor Radu, la 21 aprilie 2010, aflându-se în mun. Chișinău, or. Durești, str. Dimo 7, a primit de la persoane necunoscute, prin intermediul inculpatului Madonici Ghenadie substanță narcotică, care potrivit raportului de expertiză nr.789 din 23.04.2010 este marijuana cu masa de 1 080 grame și potrivit listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, constituie proporții deosebit de mari, neîntrebuințată în scopuri medicale, care este inclusă în „Tabelul substanțelor narcotice și psihotrope care nu sânt folosite în scopuri medicale, aflate sub control pe teritoriul Republicii Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05.10.2004 și modificările aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.43 din 26.01.2009, pe care a încercat s-o realizeze colaboratorului DCCO DGSO MAI Covalenco Grigore, care activa în condițiile prevăzute de Legea privind activitatea operativă de investigație. Intenția de înstrăinare a substanțelor narcotice nu a realizat-o până la capăt, deoarece a fost reținut de colaboratorii de poliție în momentul măsurării substanțelor respective.

Ulterior, inculpatul Bujor Radu a transmis suma de bani obținută în rezultatul realizării substanțelor narcotice, unei persoane indicate de către Madonici Ghenadie. Potrivit înțelegerii avute cu ultimul, în aceeași zi, la 21 aprilie 2010, ora 21.00, sub controlul colaboratorilor de poliție, Bujor Radu a transmis lui Zafronschii Serghei, persoană prezentă la întâlnire, la indicația lui Madonici Ghenadie, în fața restaurantului „Lebăda Albă” din str. Albișoara, mun. Chișinău, în calitate de plată pentru substanța narcotică realizată suma

de 6000 lei. Despre primirea banilor Zafronschii Serghei telefonic la informat pe Madonici Ghenadie, totodată comunicându-i și despre necesitatea organizării a încă 300 pahare de marijuană pentru realizare cumpărătorului actual.

Tot el, Zafronschii Serghei, a fost învinuit în faptul că, prin înțelegere prealabilă și împreună cu Madonici Ghenadie, având scop cupidant, dorind să dobândească ilicit bunurile altei persoane, au elaborat un plan potrivit căruia urmau să obțină 120 000 lei, ca rezultat a înscenării comercializării a 300 pahare de marijuană. Deoarece, Madonici Ghenadie, nu dispunea de cantitatea de 300 pahare de marijuană, l-a contactat pe Zafronschii Serghei și i-a comunicat că la 22 aprilie 2010 urmează să se prezinte în s. Botanica, mun. Chișinău, unde de la persoane indicate de el urma să primească suma de 120 000 lei, ca rezultat a înscenării comercializării substanțelor narcotice. Zafronschii Serghei cunoscând despre intențiile criminale a lui Madonici Ghenadie, intenționând să înșele „cumpărătorul” împreună cu acesta și pentru a crea o aparență a existenței substanțelor narcotice, în procesul negocierilor ce urmau să aibă loc, l-a rugat pe Firsov Alexandr să se prezinte la data și locul indicat de el având cu sine o geantă.

La 22 aprilie 2010, ora 12.00, potrivit indicațiilor lui Madonici Ghenadie, Zafronschii Serghei s-a prezentat lângă magazinul „Toamna de Aur” din str. Cuza Vodă pentru a primi suma de bani nominalizată. La locul respectiv s-a prezentat și Firsov Alexandr cu o geantă în care se aflau haine uzate și pe care acesta, potrivit rugăminții lui Zafronschii Serghei, o demonstra cumpărătorilor de la distanță, necunoscând intenția prietenului său. În rezultatul negocierilor purtate la telefon de Madonici Ghenadie cu Bujor Radu și Covalenco Grigore, Zafronschii Serghei a primit suma de 120 000 lei, însă a fost reținut. Totodată, a fost stopat și Firsov Alexandr cu geanta respectivă. În rezultatul examinării acesteia s-a constatat că în ea se aflau doar haine uzate.

2.2. De către organul de urmărire penală, Bulmaga Ion a fost învinuit de faptul că, prin înțelegere prealabilă și împreună cu Bujor Radu, Madonici Ghenadie, Zafronschii Serghei și alte persoane identificate la moment de către organul de urmărire penală, intenționând să obțină un venit în rezultatul realizării ilegale a drogurilor, contrar prevederilor Legii nr.382-XIV din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor, au elaborat un plan criminal, potrivit căruia el împreună cu Madonici Ghenadie, a organizat realizarea substanțelor narcotice și respectiv împărțirea venitului obținut.

La 27 martie 2010, Bujor Radu aflându-se în mun. Chișinău, or. Durlăști, str. Dimo 7, a primit de la Bulmaga Ion substanțe narcotice, pe care l-a inițiativă ultimului, le-a realizat pentru suma de 3 900 lei, colaboratorului DCCO DGSO MAI, Covalenco Grigore, care activa în condițiile prevăzute de Legea privind activitatea operativă de investigație. Ulterior, comercializării substanțelor narcotice, Bujor Radu i-a transmis suma obținută lui Bulmaga Ion, fiind remunerat pentru acțiunile sale cu 1 000 lei.

Potrivit raportului de constatare tehnico-științific nr.825 din 30.03.2010, substanța realizată la 27.03.2010 de Bujor Radu, la indicația lui Bulmaga Ion, reprezintă 402 grame de substanță narcotică marijuană și potrivit listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, constituie proporții mari, neîntrebuințată în scopuri medicale, care este inclusă în „Tabelul substanțelor narcotice și psihotrope care nu sânt folosite în scopuri medicale, aflate sub control pe teritoriul Republicii Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05.10.2004 și modificările aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.43 din 26.01.2009.

Tot el, Bulmaga Ion, a fost învinuit pentru faptul că prelungind acțiunile sale criminale, acționând cu același scop, la 21 aprilie 2010, aflându-se în mun. Chișinău, or. Durlăști, str. Dimo 7, i-a transmis lui Bujor Radu substanță narcotică, pe care acesta la indicația lui, amestecând-o cu partida primită de la persoane necunoscute, prin intermediul lui Madonici Ghenadie, a încercat s-o realizeze colaboratorului DCCO DGSO MAI, Covalenco Grigore, care activa în condițiile prevăzute de Legea privind activitatea operativă a investigație. Intenția de înstrăinare a substanțelor narcotice nu a realizat-o până la capăt, deoarece a fost reținut de colaboratorii de politie în momentul măsurării substanțelor respective, care potrivit raportului de expertiză nr.789 din 23.04.2010 este marijuană cu masa de 1 080 grame și potrivit listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, constituie proporții deosebit de mari, neîntrebuințată în scopuri medicale, care este inclusă în „Tabelul substanțelor narcotice și psihotrope care nu sânt folosite în scopuri medicale, aflate sub control pe teritoriul Republicii Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05.10.2004 și modificările aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.43 din 26.01.2009.

Ulterior, Bujor Radu urma să transmită suma de bani obținută în rezultatul realizării substanțelor narcotice, unor persoane indicate de către Madonici Ghenadie. Potrivit înțelegerii avute cu ultimul, în aceeași zi, la 21 aprilie 2010, ora 21.00, sub controlul colaboratorilor de politie, Bujor Radu, a transmis lui Zafronschii Serghei, în fața restaurantului „Lebăda Albă” din str. Albișoara, mun. Chișinău, în calitate de plată pentru substanța realizată suma de 6 000 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror, inculpatul Gh. Madonici și de către avocatul R. Capcelea.

Procurorul a solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

- Gh. Madonici să fie condamnat în baza art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea ce ține de circulația legală de droguri pe un termen de 5 ani și în baza art.27, 42 alin.(3), 190 alin.(5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea ce ține de circulația legală de droguri pe un termen de 5 ani, iar conform art.aqrt.84, 85 Cod penal, definitiv - la 17 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea ce ține de circulația legală de droguri pe un termen de 5 ani;

-S. Zafronschii să fie condamnat în baza art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea ce ține de circulația legală de droguri pe un termen de 5 ani și în baza art.27, 42 alin.(2), 190 alin.(5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea ce ține de circulația legală de droguri pe un termen de 5 ani, iar conform art.84 Cod penal, definitiv - la 20 de ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea ce ține de circulația legală de droguri pe un termen de 5 ani;

- I. Bulmaga să fie condamnat în baza art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal la 15 ani închisoare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea ce ține de circulația legală de droguri pe un termen de 5 ani;

- R. Bujor să fie condamnat în baza art.42 alin. (2), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 5 ani închisoare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea ce ține de circulația legală de droguri pe un termen de 5 ani.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că prima instanță neîntemeiat a dispus achitarea lui I. Bulmaga și S. Zafronschii, pe motiv că faptele lor nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit. d), 27, 42 alin.(2), 190 alin.(5) Cod penal și art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, deoarece atât în cadrul urmăririi penale, cât și judecării cauzei, au fost prezentate probe ce dovedesc integral vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunilor incriminate, împreună cu R. Bujor și Gh. Madonici.

Interceptările convorbirilor telefonice și imaginile video au fost efectuate în cadrul urmăririi penale, cu autorizarea judecătorului de instrucție și acțiunile colaboratorului de politie au fost realizate în cadrul măsurii operative de investigație, care au fost autorizate în modul prevăzut de lege, iar instanța nu a ținut cont de acest fapt precum nu a luat în considerație personalitatea acestora, cât și de gradul de pericol social pe care-l prezintă inculpații S. Zafronschii și I. Bulmaga.

Avocatul R. Capcelea în apelul declarat numele inculpatului Gh. Madonici, solicită casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare pe toate capetele de acuzare, deoarece concluziile instanței nu reflectă obiectiv starea de fapt și de drept, iar sentința este bazată pe presupuneri, lipsesc probe certe care ar confirma vinovăția inculpatului de cele reținute de instanță, inculpatul a fost provocat la comiterea infracțiunilor imputate.

Inculpatul Gh. Madonici, în apel solicită casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece nu a comis faptele incriminate, iar organul de urmărire penală nu a prezentat probe care ar demonstra vinovăția sa, ci dimpotrivă, împrejurările cauzei denotă existența unei insistențe externe, care a dus la determinarea sa să vândă substanțele narcotice, ceea ce este o provocare la comiterea infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 decembrie 2011, au fost respinse apelurile declarate de procuror, de avocatul R. Capcelea în numele inculpatului Gh. Madonici și de către inculpatul Gh. Madonici, ca nefondate.

Instanța de apel și-a motivat soluția sa prin faptul că, la pronunțarea sentinței, instanța pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor inculpaților Gh. Madonici și R. Bujor în baza art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, și a dat o apreciere probelor examinate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, care demonstrează vinovăția inculpaților în faptele de care au fost recunoscuți vinovați. La fel, corect prima instanță, reieșind din probele administrate în cauză, a dispus achitarea lui S. Zafronschii și I. Bulmaga de săvârșirea infracțiunilor incriminate, pe motiv că faptele acestora nu întrunesc elementele infracțiunii, în speță de către partea acuzării nefiind prezentate probe certe ce ar dovedi vina inculpaților.

5. Împotriva hotărârilor menționate au declarat recursuri ordinare procurorul și avocatul R. Capcelea în numele inculpatului Gh. Madonici, care au solicitat:

- procurorul - casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, pe motiv că probele prezentate de acuzare nu au fost apreciate la justa valoare, însă acestea demonstrează cu certitudine culpabilitatea lui I. Bulmaga și S. Zafronschii, nu s-a ținut cont de depozițiile inculpatului R. Bujor, a martorilor și altor probe din dosar, care în cumul demonstrează vinovăția lui I. Bulmaga în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal și a lui S. Zafronschii în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit. d), 27, 42 alin.(2), 190 alin.(5) Cod penal, considerând că probele prezentate de acuzare nu au fost apreciate la justa valoare, iar instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- avocatul R. Capcelea în numele inculpatului Gh. Madonici, casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și anume asupra motivului că Gh. Madonici a fost provocat (instigat) de R. Bujor și martorul G. Covalenco să comită acțiunile criminale, iar alte probe ce ar dovedi intenția inculpatului la realizarea substanțelor narcotice, în cauză nu există.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiții din 09 aprilie 2013, recursurile ordinare declarate au fost admise, casată decizia și dispusă rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel.

În argumentarea deciziei adoptate s-a invocat că instanța de apel încălcând cerințele art.414 Cod de procedură penală, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate și s-a limitat doar la o motivare insuficientă și contrară probelor expuse în apel. La fel, instanța a menționat că probele cercetate nu au fost analizate în conformitate cu prevederile art.100 alin.(4) și 101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs, a constatat că instanța de apel nu a apreciat minuțios acțiunile lui S. Zafronschii dacă întrunesc sau nu elementele infracțiunilor pentru care a fost achitat, pe epizodul din 21.04.2010 și din 22.04.2010, deoarece ultimul a primit banii de la R. Bujor în sumă de 6 000 lei și, respectiv a sumei de 120 000 lei, privind modul de tranzacție a substanțelor narcotice. În același timp, el cunoștea că de fapt substanțele narcotice lipsesc, deoarece, la indicația lui Gh. Madonici, i-a comunicat lui A. Firsov să demonstreze cumpărătorului de la distanță geanta în care se aflau haine uzate, ducându-l pe acesta în eroare, precum că în geantă sunt substanțe narcotice.

De asemenea, Colegiul penal a indicat că instanța de apel, constatând vinovăția lui Gh. Madonici în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 42 alin.(3), 190 alin.(5) Cod penal, urma în mod obligatoriu să verifice prezenta elementelor constitutive ale acestei infracțiuni în acțiunile lui S. Zafronschii, reținând prevederile pct.4.16 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiții nr.2 din 26.12.2011 „Cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogelor lor și a precursorilor”.

La fel, Colegiul a menționat că instanța de apel, ca și prima instanță, nu s-a expus și nu a soluționat plângerea lui S. Zafronschii, privind anularea ordonanței Prim-adjunctului Procurorului General, A. Pîntea, din 05.07.2010, prin care a fost anulată ordonanța procurorului în Procuratura Generală, V. Rățoi, din 25.06.2010 de scoatere de sub urmărire penală a lui S. Zafronschii în cauza penală nr.2010990079, plângere care a fost soluționat prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04.02.2011, potrivit prevederilor art.297 alin.(4) Cod de procedură penală, precum și nu sa expus asupra argumentelor invocate de avocatul V. Gromovenco în interesele lui R. Bujor, privind liberarea inculpatului de răspundere penală în temeiul art.217 alin.(5) Cod penal și de avocatul R. Capcelea în interesele inculpatului Gh. Madonici, precum că ultimul a fost provocat la comiterea infracțiunilor.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2014, au fost respinse apelurile declarate de către inculpatul Gh. Madonici, și de către avocatul R. Capcelea în numele acestuia ca nefondate și admis apelul procurorului, casată sentința în partea achitării lui S. Zafronschii și I. Bulmaga, cu pronunțarea unei noi hotărâri, conform căreia:

- Zafronschii Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita

activitatea privind circulația legală de droguri pe termen de 3 ani și în baza art.27, 42 alin.(2), 190 alin.(5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea privind circulația ilegală de droguri pe termen de 2 ani, iar în temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea privind circulația legală de droguri pe termen de 4 ani;

- Bulmaga Ion, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea privind circulația legală de droguri pe un termen de 3 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

8. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recursuri ordinare avocații I. Dodon, R. Plămădeală și A. Beruciașvili în numele inculpaților I. Bulmaga, Gh. Madonici și S. Zafronschii, prin care au solicitat:

- avocatul I. Dodon în numele inculpatului I. Bulmaga, casarea deciziei, cu menținerea sentinței, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivului și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, instanța de apel după o sentința de achitare nu era în drept să pronunțe o nouă hotărâre de condamnare, fără audierea martorilor acuzării, mărturiile acuzatorii ale cărora sunt, susceptibile să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, la caz a martorului G. Covalenco și nu a fost în drept să dea citire declarațiilor acestuia, motivând prin faptul că prezentarea acestuia în ședința de judecată este imposibilă, fiindcă și-a schimbat domiciliul.

Instanța de apel, recunoscându-l vinovat pe I. Bulmaga, incorect a reținut în sarcina acestuia calificativul „cu utilizarea substanțelor narcotice a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă”, deoarece în partea descriptivă a deciziei instanța a încadrat juridic acțiunile inculpatului în baza art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, iar în dispozitiv constată că inculpatul se face vinovat în baza art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal; instanța descriind fapta lui I. Bulmaga pe episodul din 27.03.2010, ca fiind dovedită, a constatat că acesta a realizat substanțe narcotice ce constituie „proporții mari”, dar în încadrarea juridică a acțiunilor lui îi aplică semnul calificativ „proporții deosebit de mari”, iar pe al doilea episod din 21.04.2010 rezultă că substanța narcotică realizată constituie 1 080 grame, ce constituie proporții deosebit de mari, adică aceasta este masa celor două pachete ce au fost depistate și ridicate la reținerea lui R. Bujor, lipsind la caz raportul de expertiză ce ar fi stabilit cantitatea substanțelor narcotice separat pentru fiecare pachet, care conform Hotărârii Guvernului nr.79 din 23.01.2006, ar constitui proporții mari, dar nu deosebit de mari; instanța de apel nu a stabilit faptul pentru ce inculpatul este învinuit pe al doilea episod pentru faptul transmiterii lui R. Bujor a unui pachet de 82 grame, ori de 998 grame marijuană, astfel că acțiunile inculpatului nu puteau fi încadrate în baza art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal;

- avocatul R. Plămădeală în numele inculpatului Gh. Madonic, casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că infracțiunile de care este învinuit inculpatul au fost comise din cauza că dânsul a fost provocat de către inculpatul R. Bujor și martorul G. Covalenco, fapt constatat atât în prima instanță, cât și în apel, unde s-a adeverit faptul că martorul nominalizat este agent al DSO a MAI și au acționat la indicațiile acestora, astfel instanța de apel nu s-a expus motivat asupra temeiului invocat

cu privire la provocare, că Gh. Madonici de mai multe ori a refuzat săvârșirea acțiunilor incriminate, și anume la insistența agenților a cedat presiunii;

- avocatul A. Beruceașvili în numele inculpatului S. Zafronschii, casarea deciziei cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel, rejudecând nu a respectat prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, deoarece instanța de recurs casând decizia instanței de apel a concluzionat despre necesitatea audierii martorului G. Covalenco, însă instanța de apel, rejudecând cauza și pronunțând o nouă hotărâre de condamnare, după o sentința de achitare, nu a respectat prevederile art.419, 415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, nu a audiat martorul acuzării G. Covalenco declarațiile cărui constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 mai 2015 recursurile ordinare declarate au fost admise, casată decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

10. În argumentarea deciziei adoptate instanța de recurs a menționat că la judecarea apelurilor instanța a comis mai multe încălcări procedurale și anume:

- cu toate că instanța a audiat inculpații S. Zafronschii, R. Bujor și Gh. Madonici, a dat citire declarațiilor martorului G. Covalenco, date în prima instanță, precum și a examinat nemijlocit mai multe probe aduse de partea acuzării în confirmarea vinovăției inculpaților, însă nu a descris, nu a cercetat, verificat și nu a apreciat în decizie declarațiile inculpatului I. Bulmaga, care nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate;

- instanța a dat citire declarațiilor martorului G. Covalenco contrar prevederilor art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, în speță nefiind demonstrat faptul că s-au depus toate diligențele și că martorul a fost activ căutat;

- între fapta reținută în seama inculpaților Gh. Madonici, R. Bujor și fapta constatată de instanță în privința inculpaților S. Zafronschii, I. Bulmaga, nu există o coroborare ceia ce contravine cerințelor prevăzute de art.394 Codului de procedură penală;

- în descriptivul deciziei instanța de apel a descris că acțiunile inculpatului I. Bulmaga corect urmează a fi încadrate în baza art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal (*ca complice*), însă potrivit dispozitivului deciziei acesta a fost condamnat în baza art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, prin urmare motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii.

- instanța nu s-a pronunțat argumentat asupra motivelor invocate în apel de către avocatul R. Plămădeală care a indicat, că Gh. Madonici a fost provocat la comiterea infracțiunii de care a fost condamnat, considerând că ultimul la insistența agenților a cedat presiunii, fapt confirmat în instanța de judecată și de către R. Bujor, care insistent și de multiple ori îl telefona pe Gh. Madonici cu propunerea de a-i găsi și transmite pentru realizare substanță narcotică – marijuana;

-instanța de apel, a reținut în seama inculpaților agravanta “*cu utilizarea substanțelor narcotice a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă*”, însă, din fapta constatată, cât și din descriptivul deciziei, rezultă că acest semn calificativ nu a fost stabilit, iar instanța, reținând în sarcina inculpaților, nu și-a argumentat poziția și nu a indicat prin care probe se confirmă utilizarea de către inculpați a substanțelor narcotice a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017 cererile de apel declarate de către inculpatul Gh. Madonici și de către avocatul acestuia au fost respinse ca nefondate.

Apelul declarat de acuzatorul de stat a fost admis, casată sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 27.06.2017 în partea achitării inculpaților S. Zafronschii și I. Bulmaga și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

- S. Zafronschi a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități privind circulația legală a drogurilor pe termen de 3ani, în baza art.art.27, 42 alin.(2), 190 alin.(5) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități privind circulația legală de droguri pe termen de 2 ani.

În conformitate cu prevederile art.art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i s-a stabilit lui S. Zafronschi pedeapsa 12 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități privind circulația legală de droguri pe termen de 4 ani;

- Bulmaga Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal la 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități privind circulația legală de droguri pe termen de 3 ani.

12. În argumentarea deciziei adoptate Colegiul penal a reținut că prima instanță a conchis corect că, Gh. Madonici a comis infracțiunea prevăzută de art.art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal – or acesta, prin acțiunile sale intenționate, manifestate prin intenție directă, prin participație complexă, având calitatea de organizator, a înstrăinat ilegal substanțe narcotice în proporții deosebit de mari, acțiuni săvârșite de mai multe persoane.

La fel, Gh. Madonici a comis și infracțiunea prevăzută de art.art.27, 42 alin.(3), 190 alin.(5) Cod penal, or acesta, prin acțiunile sale intenționate, manifestate prin intenție directă, prin participație simplă, având rolul de organizator, a comis tentativa de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune, în proporții deosebit de mari, de două persoane, fapt care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul.

Instanța de apel a menționat că este justă concluzia primei instanțe referitor la vinovăția inculpatului R. Bujor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal – or acesta, prin acțiunile sale intenționate, manifestate prin intenție directă, prin participație, având calitatea de autor, a înstrăinat ilegal substanțe narcotice în proporții deosebit de mari, acțiuni săvârșite de mai multe persoane.

În continuare Colegiul a constatat că Gh. Madonici prin înțelegere prealabilă și împreună cu R. Bujor și alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, intenționând să obțină un venit în rezultatul realizării ilegale a drogurilor, contrar prevederilor Legii nr.382 - XIV din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor, au elaborat un plan criminal, potrivit căruia, el, împreună cu R. Bujor, au organizat realizarea substanțelor narcotice și respectiv împărțirea venitului obținut. Astfel, inculpatul Gh. Madonici, ispășind pedeapsa cu închisoarea în penitenciarul din or. Taraclia, în luna martie a anului 2010 a făcut cunoștință cu R. Bujor. Pentru a-și ascunde identitatea, el s-a prezentat lui R. Bujor ca „Serioja” și nu i-a comunicat că, este deținut în penitenciar, spunându-i că, poate să-i pună la dispoziție substanțe narcotice - marijuană. La 21.04.2010, prin intermediul unor persoane necunoscute organului de urmărire penală, Gh. Madonici a organizat colectarea și transportarea în adresa lui R. Bujor, care se afla în mun. Chișinău, or. Durlști, str. Dimo, nr. 7, a unei genți în care era amplasată o pungă cu masă vegetală de culoare verde, pe care R. Bujor, amestecând-o

cu partida primită anterior, a încercat s-o realizeze colaboratorului DCCO DGSO MAI – G. Covalenco, care activa în condițiile prevăzute de Legea privind activitatea operativă de investigație.

Intenția de înstrăinare a substanțelor narcotice nu a realizat-o până la capăt, deoarece a fost reținut de colaboratorii de poliție în momentul măsurării substanțelor respective, care potrivit raportului de expertiză nr.789 din 23.04.2010, este marijuană cu masa de 1 080 gr care constituie proporții deosebit de mari, neîntrebuințată în scopuri medicale, care este inclusă în „Tabelul substanțelor narcotice și psihotrope care nu sunt folosite în scopuri medicale, aflate sub control pe teritoriul Republicii Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05.10.2004 și modificările aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.43 din 26.01.2009. Ulterior, R. Bujor urma să transmită suma de bani obținută în rezultatul realizării substanțelor narcotice unor persoane indicate de către Gh. Madonici. Potrivit înțelegerii avute cu ultimul, în aceeași zi, la 21.04.2010, ora 21:00, sub controlul colaboratorilor de poliție, R. Bujor i-a transmis lui S. Zafronschi în fața restaurantului „Lebăda Albă” din str. Albișoara, mun. Chișinău, în calitate de plată pentru substanța realizată, suma de 6 000 lei.

Tot Gh. Madonici, având scop cupidant, dorind să dobândească ilicit bunurile altei persoane, necunoscând despre faptul că, realizarea substanțelor narcotice pe care la 21.04.2010 le-a transmis lui R. Bujor nu a avut loc, s-a înțeles telefonic cu ultimul ca prin intermediul lui să mai vândă 300 de pahare de marijuană la 22.04.2010, contra sumei de 120 000 lei. Deoarece Gh. Madonici nu dispunea de cantitatea de 300 de pahare de marijuană, însă intenționa să dobândească prin înșelăciune suma de 120 000 lei, el l-a contactat pe cumnatul său S. Zafronschi, căruia i-a spus că, la 22.04.2010 urmează să se prezinte în sectorul Botanica, mun. Chișinău, unde de la persoane indicate de el, să primească suma de 120 000 lei. Neștiind despre intențiile criminale ale lui Gh. Madonici și anume că acesta intenționează să înșele cumpărătorul și creează o aparență a existenței substanțelor narcotice, la 22.04.2010, ora 12:00, S. Zafronschi, potrivit indicațiilor lui Gh. Madonici, s-a prezentat lângă magazinul „Toamna de aur” din str. Cuza Vodă, mun. Chișinău pentru a primi suma de bani nominalizată. La locul respectiv, la indicația lui Gh. Madonici s-a prezentat și A. Firsov cu o geantă în care se aflau haine uzate și pe care acesta o demonstra cumpărătorilor de la distanță. În rezultatul negocierilor purtate la telefon de Gh. Madonici cu R. Bujor și G. Covalenco, S. Zafronschi a primit suma de 120 000 lei, însă a fost reținut.

În continuare Colegiul a statuat că concluzia instanței de fond privind achitarea lui S. Zafronschi de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit. d), art.art.27,42 alin.(2), 190 alin.(5) Cod penal, și a lui I. Bulmaga de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, este eronată .

La fel, Colegiul penal a constatat că, S. Zafronschi, prin înțelegere prealabilă și împreună cu inculpații I. Bulmaga, Gh. Madonici, R. Bujor și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, intenționând să obțină un venit în rezultatul realizării ilegale a drogurilor, contrar prevederilor Legii nr.382 - XIV din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor, au elaborat un plan criminal, potrivit căruia, el primea banii obținuți ca rezultat al comercializării substanțelor narcotice de la persoana responsabilă de înstrăinarea lor și îi transmitea organizatorului. Astfel, R. Bujor, la 21.04.2010, aflându-se în mun. XXXXX, or. XXXXX, str. XXXXX, a primit de la persoane necunoscute, prin intermediul lui Gh. Madonici, substanță narcotică, care

potrivit raportului de expertiză nr.789 din 10.04.2010 este marijuană cu masa de 1 080 gr., constituie proporții deosebit de mari, neîntrebuințată în scopuri medicale, pe care a încercat s-o realizeze colaboratorului DCCO DGSO MAI G. Covalenco, care activa în condițiile prevăzute de Legea privind activitatea operativă de investigație. Intenția de înstrăinare a substanțelor narcotice nu a realizat-o până la capăt, deoarece a fost reținut de colaboratorii de poliție în momentul măsurării substanțelor respective. Ulterior, R. Bujor a transmis suma de bani obținută în rezultatul realizării substanțelor narcotice unei persoane indicate de către Gh. Madonici. Potrivit înțelegerii avute cu ultimul, în aceeași zi, la 21.04.2010, ora 21:00, sub controlul colaboratorilor de poliție, R. Bujor a transmis lui S. Zafronschi, persoană prezentă la întâlniri la indicația lui Gh. Madonici, în fața restaurantului „Lebăda Albă” din str. Albișoara, mun. Chișinău, în calitate de plată pentru substanța narcotică realizată, suma de 6 000 lei. Despre primirea banilor, S. Zafronschi i-a informat telefonic pe Gh. Madonici, totodată comunicându-i și despre necesitatea organizării a încă 300 de pahare de marijuană pentru realizare cumpărătorului actual.

La fel Colegiul penal a constatat că, S. Zafronschi, prin înțelegere prealabilă și împreună cu Gh. Madonici, având scop cupidant, dorind să dobândească ilicit bunurile altei persoane, au elaborat un plan, potrivit căruia, urmau să obțină 120 000 lei ca rezultat al înscenării comercializării a 300 de pahare de marijuană. Astfel, deoarece Gh. Madonici nu dispunea de cantitatea de 300 de pahare de marijuană, l-a contactat pe S. Zafronschi și i-a spus că, la 22.04.2010 urmează să se prezinte în sectorul Botanica, mun. Chișinău, unde de la persoane indicate de el, să primească suma de 120 000 lei, ca rezultat al înscenării comercializării lor a substanțelor narcotice. Știind despre intențiile criminale ale lui Gh. Madonici și intenționând să înșele „cumpărătorul”, S. Zafronschi împreună Gh. Madonici, pentru a crea o aparență a existenței substanțelor narcotice, în procesul negocierilor ce urmau să aibă loc, l-a rugat pe A. Firsov să se prezinte la data și locul indicat de el având cu sine o geantă. La 22.04.2010, ora 12:00, potrivit indicațiilor lui Gh. Madonici, S. Zafronschi s-a prezentat lângă magazinul „Toamna de Aur” din str. Cuza Vodă pentru a primi suma de bani nominalizată. La locul respectiv, s-a prezentat și A. Firsov cu o geantă în care se aflau haine uzate și pe care acesta, potrivit rugăminții lui S. Zafronschi, o demonstra cumpărătorilor de la distanță, necunoscând intenția prietenului său. În rezultatul negocierilor purtate la telefon de Gh. Madonici cu R. Bujor și G. Covalenco, S. Zafronschi a primit suma de 120 000 lei, însă a fost reținut pe loc. Totodată a fost stopat și A. Firsov cu geanta respectivă. În rezultatul examinării acesteia s-a constatat că în ea sunt doar haine uzate.

În continuare Colegiul a constatat că I. Bulmaga, prin înțelegere prealabilă și împreună cu R. Bujor, Gh. Madonici și S. Zafronschi și alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, intenționând să obțină un venit în rezultatul realizării ilegale a drogurilor, contrar prevederilor Legii nr.382 - XIV din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor, au elaborat un plan criminal, potrivit căruia, el, împreună cu Gh. Madonici organiza realizarea substanțelor narcotice și respectiv împărțirea venitului obținut. Astfel, la 27.03.2010, R. Bujor, aflându-se în mun. XXXXX, or. XXXXX str. XXXXX, nr. XX, a primit de la I. Bulmaga substanțe narcotice, pe care la inițiativa ultimului, le-a realizat pentru suma de 3 900 lei colaboratorului DCCO DGSO MAI, G. Covalenco, care activa în condițiile prevăzute de Legea privind activitatea operativă de investigație. Ulterior comercializării substanțelor narcotice, I. Bulmaga i-a transmis suma obținută lui XXX XXX, fiind remunerat, tot odată pentru acțiunile sale, cu 1 000 lei. Potrivit raportului de constatare tehnic-științific nr.825

din 30.03.2010, substanța realizată de R. Bujor la 27.03.2010, la indicația lui I. Bulmaga, reprezintă 402 gr. de substanță narcotică - marijuană și potrivit listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, constituie proporții mari, neîntrebuințată în scopuri medicale, care este inclusă în Tabelul substanțelor narcotice și psihotrope care nu sunt folosite în scopuri medicale, aflate sub control pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05.10.2004 și modificările aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.43 din 26.01.2009.

Prelungind acțiunile sale criminale, I. Bulmaga, acționând cu același scop, la 21.04.2010, aflându-se în mun. Chișinău, or. Durlăști, str. Dîmo nr. 7, i-a transmis lui G. Covalenco substanță narcotică, pe care acesta la indicația lui, amestecând-o cu partida primită de la persoane necunoscute, prin intermediul lui Gh. Madonici, a încercat s-o realizeze colaboratorului DCCO DGSO MAI, G. Covalenco, care activa în condițiile prevăzute de Legea privind activitatea operativă de investigație. Intenția de înstrăinare a substanțelor narcotice nu a realiza-o până la capăt, deoarece a fost reținut de colaboratorii de poliție în momentul măsurării substanțelor respective, care potrivit raportului de expertiză nr.789 din 23.04.2010, este marijuană cu masa de 1 080 gr. și potrivit listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, constituie proporții deosebit de mari.

Ulterior, R. Bujor urma să transmită suma de bani obținută în rezultatul realizării substanțelor narcotice unor persoane indicate de către Gh. Madonici. Potrivit înțelegerii avute cu ultimul în aceeași zi, la 21.04.2010, ora 21:00, sub controlul colaboratorilor de poliție, în fața restaurantului „Lebăda Albă” din str. Albișoara, mun. Chișinău, i-a transmis lui S. Zafroński suma de 6 000 lei în calitate de plată pentru substanța realizată.

Colegiul penal a conchis că, deși inculpații I. Bulmaga, S. Zafroński și Gh. Madonici nu și-au recunoscut vina în săvârșirea infracțiunilor imputate, vinovăția acestora este dovedită pe deplin prin:

- declarațiile martorilor G. Covalenco și A. Firsov;
- raportul de constatare tehnic-științific nr.825 din 30.03.2010 (f.d.28 vol. I);
- raportul de expertiză nr.820/1097 din 23.04.2010 (f.d.185 vol. I);
- raportul de expertiză nr.789 din 23.04.2010 (f.d.169 vol. I);
- procesele verbale de interceptare a convorbirilor telefonice (f.d.202 vol. I);
- procesele verbale de interceptare a comunicărilor și înregistrărilor de imagini (f.d.71-88 vol. I)
- procesul - verbal de examinare a banilor din 21.04.2010 (f.d.38 vol. I)
- procesul - verbal de examinare a sumei de 6 000 din 21.04.2010 (f.d.81 vol. I);
- procesul - verbal de examinare a sumei de 2 500 lei din 22.04.2010 (f.d.59 vol. I);
- procesul - verbal de cercetare la fața locului din 21.04.2010 (f.d.58 vol. I);
- procesul - verbal de examinare a genții sportive de culoare neagră din 14.06.2010, ridicată la 22.04.2010 (f.d.75 vol. I);
- procesul-verbal de ridicare din 04.05.2010, prin care de la șeful securității Penitenciarului nr.1 a DIP a MJ s-a ridicat o cartelă SIM care are înregistrat pe ea numărul „893”, de pe care probabil Gh. Madonici a dus convorbiri telefonice cu privire la tranzacția ilicită de substanțe narcotice (f.d.250 vol. II);

- procesul - verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice efectuate de numerele de telefon 079756759 ce aparține lui R. Bujor, 079814557 ce aparține lui S. Zafronschi și 079832661 ce aparține lui Gh. Madonici (f.d.1 – 140 vol. II);

- procesul - verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice efectuate de numărul de telefon 068787034 ce aparține lui Gh. Madonici (f.d.141 vol. II).

Cu referire la alegerile lui S. Zafronschi care se referă la plângerea împotriva ordonanței Prim-adjunctului Procurorului General, Andrei Pîntea din 05.07.2010, prin care a fost anulată ordonanța procurorului în Procuratura Generală, V. Rățoi din 25.06.2010 de scoatere de sub urmărire penală în privința lui S. Zafronschi în cauza penală nr.2010990079, Colegiul penal a constatat că, plângerea respectivă a fost expediată spre examinare Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, iar partea apărării nu a prezentat probe care ar demonstra soluția finală în ceea ce privește această plângere (f.d.3-5 vol. V).

În continuare instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele invocate în cererea de apel declarată în interesele lui Gh. Madonici precum că, acesta ar fi fost provocat să comită infracțiunea de care a fost găsit vinovat, și a menționat că, atribuțiile investigatorului sub acoperire se rezumă la activități de descoperire, supraveghere sau prindere în flagrant a infractorilor, fără a avea un rol activ în comiterea infracțiunilor.

Pentru ca un investigator sub acoperire să devină agent provocator, este necesar ca acesta, în activitatea sa specifică, să depășească limitele atribuțiilor prevăzute de lege de a acționa în scopul relevării activității infracționale a unei persoane, provocând-o pe aceasta să comită infracțiuni în vederea administrării de probe în acuzare.

Colegiul a specificat că partea apărării atribuie eronat calitatea de agent provocator lui G. Covalenco, or, când R. Bujor a procurat marijuana de la Gh. Madonici acesta nu acționa la indicațiile organului de urmărire penală, deoarece reținerea lui a avut loc la o dată ulterioară. În acest sens, instanța a reținut că, însuși Gh. Madonici a declarat că „...peste o săptămână a fost telefonat de R. Bujor, care a dorit să procure măcar un pahar de marijuana pentru probă, iar el i-a spus că nu realizează marfă în cantități mici. R. Bujor a revenit cu astfel de cerințe de mai multe ori, iar după un timp i-a spus că vine o persoană de la Moscova, care are nevoie de marijuana, iar el i-a spus că va afla dacă este marfă, dar totodată a întrebat dacă sunt bani. Aproximativ peste trei săptămâni, R. Bujor l-a telefonat și l-a întrebat dacă are marijuana, întrucât are nevoie de ea urgent, iar el i-a spus lui R. Bujor că urmează inițial să-i dea arvună cumnatului său S. Zafronschi”.

Astfel, instanța de apel a remarcat că din declarațiile lui Gh. Madonici rezultă că, deși R. Bujor l-a sunat de mai multe ori pe Gh. Madonici, acesta a făcut-o fără să fi primit refuzul său în privința solicitării procurării marijuanei. Mai mult, Gh. Madonici i-a spus lui R. Bujor că „nu realizează marfă în cantități mici”. Prin urmare, Gh. Madonici i-a confirmat lui R. Bujor că, de la el se poate procura marijuana, dar numai în cantități mari și nicidecum Gh. Madonici nu i-a spus lui R. Bujor că, nu se ocupă deloc cu vânzarea marijuanei.

Astfel, Colegiul a conchis că R. Bujor acționa știind de la însuși Gh. Madonici că, de la ultimul poate fi procurată marijuana, acesta constituind motivul pentru care l-a sunat de mai multe ori pe Gh. Madonici.

La fel Colegiul a reținut că, deși executa deja o pedeapsă pentru o infracțiune, Gh. Madonici nu a raportat organelor de drept sau administrației penitenciarului despre faptul că, cineva dorește să procure marijuana de la el și încă îl și sună de mai multe ori.

În concluzie Colegiul a reținut că acțiunile lui G. Covalenco nu întrunesc caracteristicile activității de agent provocator, or activitatea acestuia nu a fost determinată

de declanșarea comportamentului infracțional a lui Gh. Madonici pentru că acesta deja executa o pedeapsă pentru săvârșirea unei infracțiuni similare, Gh. Madonici nu l-a refuzat pe R. Bujor când ultimul l-a sunat și l-a întrebat dacă are un pahar de marijuana de probă, dar chiar i-a spus că „*nu realizează marfa în cantități mici*”.

La acest capitol instanța de apel a mai reținut că însuși Gh. Madonici a declarat că, „... R. Bujor ...după un timp i-a spus că vine o persoană de la Moscova, care are nevoie de marijuana, iar el [Gh. Madonici] i-a spus că va afla dacă este marfă, dar totodată a întrebat dacă sunt bani. Aproximativ peste trei săptămâni, R. Bujor l-a telefonat și l-a întrebat dacă are marijuana, întrucât are nevoie de ea urgent, iar el [Gh. Madonici] i-a spus lui R. Bujor că urmează inițial să-i dea arvună cumnatului său S. Zafronschi. În realitate el nu dispunea de marijuana dată. Totodată, conform înțelegerii, R. Bujor trebuia să dea arvună, iar a doua zi marfă trebuia să vină de la Soroca”.

Astfel, reieșind din cele menționate, Colegiul a constatat că, decizia de a comite infracțiunea a luat-o însuși inculpatul Gh. Madonici, iar G. Covalenco a apărut când au avut loc evenimentele legate de transmiterea banilor/primirea marijuanei și nu poate fi vorba de provocare or, împrejurarea că, Gh. Madonici a comis infracțiunea după ce a fost contactat în acest sens de către R. Bujor, care la rândul său purtase o discuție cu G. Covalenco, care era investigator sub acoperire, referitor la achiziționarea unei cantități de droguri, nu conferă acestuia din urmă un caracter de agent provocator or, Gh. Madonici avea deja o predispoziție de a comite asemenea infracțiuni, mărturie fiind și faptul că, la momentul respectiv el executa o pedeapsă pentru fapte similare.

13. Împotriva sentinței și deciziei a declarat recurs ordinar avocatul R. Plămădeală în numele inculpatului Gh. Madonici, care invocând temeiul de drept prevăzut la art.427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită, casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare invocând următoarele argumente:

- în cadrul cercetării judecătorești cu certitudine s-a constatat că Gh. Madonici a fost provocat de către inculpatul R. Bujor și martorul G. Covalenco la săvârșirea infracțiunii;

- instanța de apel a ignorat argumentul apărării referitor la faptul că Gh. Madonici a fost provocat la săvârșirea infracțiunii;

- la examinarea cauzei instanța de apel nu a ținut cont de practica Curții Europene și anume cauzele *Ludi vs Elveția* din 15.06.1992, *Teihera de Castro vs Portugalia* din 09.06.1998, *Vanyan vs Rusia* din 15.12.2005, *Khudobin vs Rusiei* din 26.10.2006, *Rumanauskas vs Lituania* din 05.02.2008 prin care se indică că „este oprit de a determina o persoană să săvârșească sau să continue săvârșirea unei fapte penale în scopul obținerii de probe”;

- provocarea se consideră o formă de constrângere, în diferite forme în întrebuintărea de violențe, amenințări ori alte mijloace de constrângere, promisiuni și îndemnuri și se referă expres la determinarea săvârșirii sau continuării săvârșirii unei acțiuni în scopul obținerii de probe. Utilizarea acestor tehnici speciale de investigații sunt incompatibile cu dreptul la un proces echitabil și jurisprudența Curții subliniază că aceste tehnici ascunse trebuie să aibă limite clare, iar când un inculpat susține că a fost instigat se impune ca instanțele să verifice atent materialul probator existent la dosar;

- instanța de apel a menținut sentința primei instanțe fără a aprecia, argumenta și evalua detaliat probele administrate în procesul penal și a indica care probe anume demonstrează că Gh. Madonici a fost sau nu instigat la săvârșirea infracțiunii, fără a verifica dacă investigatorul sub acoperire G. Covalenco nu a fost agent provocator în sensul dat de jurisprudența CEDO;

- instanța de apel, contrar indicațiilor date prin decizia CSJ nu a verificat dacă s-au respectat principiile contradictorialității, egalității armelor, nemijlocirii, oralității și loialității în administrarea probelor, garantate de art.6 par.3 lit. d) din Convenție;

- prin soluția adoptată de menținere a sentinței privind condamnarea lui Gh. Madonici, instanța de apel contrar indicațiilor instanței de recurs din 26.05.2011, a menținut în sarcina acestuia agravanta „cu utilizarea substanțelor narcotice a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă”;

- utilizarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, conform Hotărârii Plenului CSJ nr.2 din 26.11.2011, presupune folosirea substanțelor narcotice menționate la producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea lor în diferite scopuri: spre exemplu producerea unor noi preparate, medicamente etc.;

- instanțele de fond reținând în sarcina lui Gh. Madonici agravanta „cu utilizarea substanțelor narcotice a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă” nu și-au argumentat concluzia și nu au indicat care probe confirmă utilizarea de către inculpat a substanțelor narcotice a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă;

- instanțele au ignorat prevederile art.8 alin. (3) CPP art.6 par. 2 CEDO, care prevede ca sarcina probațiunii să-i revină acuzării iar impunerea acuzatului de a-și proba nevinovăția constituie o încălcare a prezumției nevinovăției (Barvera vs Spania din 06.12.1988, Tefler vs Austria din 20.03.2001).

13.1 Nefiind decacord cu decizia instanței de apel cu recursuri ordinare au contestat-o avocatul I. Dodon în numele inculpatului I. Bulmaga și avocatul A. Beruciașvili în numele inculpatului S. Zafronschi, care au solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței.

Avocatul I. Dodon în numele inculpatului I. Bulmaga, în argumentarea recursului a declarat următoarele:

- partea motivată a deciziei este neclară și contradictorie, ce conține fapte eronate;

- prima instanță l-a achitat pe I. Bulmaga, iar instanța de apel l-a declarat vinovat bazându-se pe declarațiile martorului G. Covalenco, care au fost distorsionate, or, acesta a declarat că înainte de infiltrarea sa în grupul persoanelor care se ocupau cu traficul ilicit de droguri a fost chemat de superiorul său - I. Beschier, care i-a solicitat să se ocupe de cazul dat și i-a făcut cunoștință cu I. Bulmaga, care urma să-l ajute la infiltrarea în gruparea criminală respectivă care se ocupa de traficul de droguri. Astfel I. Bulmaga s-a întâlnit ulterior cu G. Covalenco despre care știa că este polițist sub acoperire și i-a arătat locul unde R. Bujor păstrează substanțele narcotice și le pune în circulație. Necitând la cele menționate instanța de apel a indicat în decizie cu totul alte depoziții decât cele depuse de martor nemijlocit în instanța de judecată;

- declarațiile reale ale martorului G. Covalenco – polițist sub acoperire, denotă cu certitudine o cu totul altă situație decât cea care a fost constatată de instanța de apel în decizie;

- instanța de apel a înscris incomplet și eronat depozițiile martorului G. Covalenco în procesul verbal al ședinței de judecată, ceea ce constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art.6 CEDO;

- acțiunile lui I. Bulmaga nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.42 alin.(3), 217¹ alin. 4 lit. d) Cod penal;

- deși instanța de apel l-a recunoscut vinovat pe I. Bulmaga inclusiv și de faptul că acesta a fost organizator la comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod

penal, totuși în cadrul cercetării judecătorești prin depozițiile martorului G. Covalenco s-a demonstrat contrariul și anume că acesta a avut rolul de denunțator al comiterii infracțiunii de punere în circulație a drogurilor de către R. Bujor și în asemenea circumstanțe în sarcina lui I. Bulmaga nu poate fi reținut faptul că acesta ar fi organizat săvârșirea infracțiunii de înstrăinare a drogurilor;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentului invocat în cererea de apel referitor la faptul că la etapa urmăririi penale I. Bulmaga a fost scos de sub urmărirea penală prin ordonanța procurorului care conducea urmărirea penală, iar ulterior prin ordonanța prim-adjunct al Procurorului general (f.d.1-2 vol. IV) a fost anulată ordonanța de scoatere de sub urmărire penală prin ce s-a încălcat art.4 protocolul 7 din CoEDO, deoarece nu au apărut fapte noi și nici nu au fost constatate careva vicii fundamentale la scoaterea lui I. Bulmaga de sub urmărire penală, iar prim adjunct al Procurorului General a dat o altă apreciere circumstanțelor cazului, efectuând controlul ierarhic superior asupra ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a persoanei;

- inițial până la audierea martorului acuzării G. Covalenco și a cercetării altor probe prezentate de acuzare fără a stabili ordinea cercetării judecătorești instanța a început audierea inculpatului I. Bulmaga motiv din care apărarea a solicitat ca inculpatul să fie audiat după cercetarea probelor acuzării. Ulterior I. Bulmaga nu a mai fost audiat de instanța d apel iar cercetarea judecătorească s-a declarat finalizată, iar demersul apărării de a relua cercetarea judecătorească și audierea inculpatului I. Bulmaga a fost respinsă. Prin urmare inculpatul I. Bulmaga în cadrul cercetării judecătorești în instanța de apel nu a fost audiat;

- instanța de apel a încălcat prevederile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală deoarece la judecarea cauzei nu a fost audiat inculpatul I. Bulmaga.

13.2 Avocatul A. Beruciașvili în argumentarea recursului declarat în numele inculpatului S. Zafronschi a invocat următoarele:

- instanța de apel contrar prevederilor art.art.414 alin.(2), (6), 415 alin.(2¹) Cod de procedură penală a pus la baza soluției de condamnare a lui S. Zafronschi declarațiile inculpatului R. Bujor (pct. 37 din decizie), însă din conținutul procesului-verbal a ședinței de judecată rezultă că R. Bujor a refuzat să răspundă la întrebări și să facă declarații și astfel instanța nu a cercetat această probă;

- deși instanța de apel a audiat martorul G. Covalenco, însă în textul deciziei conținutul depozițiilor acestui martor au fost distorsionate, or, martorul a menționat că I. Bulmaga s-a prezentat la sediul DSO la ofițerul I. Beschieru și a prezentat informații referitoare la vânzarea substanțelor narcotice de către R. Bujor;

- declarațiile martorului A. Firsov (pct.41 decizie) nu au fost cercetate nemijlocit de către instanța de apel, iar verificarea acestor declarații a fost contrară prevederilor art.414 alin.(2), (6) Cod de procedură penală, deoarece acestea nu au fost citite în cadrul ședinței;

- instanța de apel, după o sentință de achitare pronunțată în privința lui S. Zafronschi, l-a condamnat fără a respecta principiul contradictorialității, or, acuzarea nu a solicitat să fie cercetate direct și nemijlocit probele scrise, cum ar fi procesele-verbale privind interceptarea convorbirilor telefonice, procesele-verbale de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice etc., or, consemnarea acestor probe în procesul-verbal al ședinței nu echivalează cu cercetarea lor în ședința de judecată;

- prin decizia CSJ din 26.05.2015 s-a dispus rejudecarea cauzei, fiind indicat că instanța de apel urmează să verifice faptul provocării inculpaților la săvârșirea infracțiunii, însă, la judecarea cauzei instanța de apel, contrar prevederilor art.436 alin.(2) CPP,

neîntemeiat sa concluzionat că R. Bujor și martorul G. Covalenco, care au acționat ca investigatori sub acoperire, nu au avut rol de agenți provocatori și nu i-au instigat pe inculpați de a întreprinde acțiuni infracționale în scopul vinderii substanțelor narcotice și comiterii escrocheriei, or, această concluzie contravine circumstanțelor cauzei și practicii CEDO pe cauze legate de încălcarea art.6 din Convenție (cauzele Ludi vs Elveția din 15.06.1992, Teihera de Castro vs Portugalia din 09.06.1998, Vanyan vs Rusia din 15.12.2005, Khudobin vs Rusiei din 26.10.2006, Rumanuskas vs Lituania din 05.02.2008);

- din materialele cauzei se constată că R. Bujor a fost reținut la 21.04.2010 pentru traficul ilicit de droguri, astfel, acesta începând cu data de 21.04.2010 s-a aflat în custodia statului și toate acțiunile acestuia au fost dirijate de organele de poliție. Din procesele verbale privind interceptarea convorbirilor telefonice cu certitudine se constată că Gh. Madonici în permanență a fost contactat de R. Bujor iar ulterior și de către martorul G. Covalenco, care insistau la vânzarea substanțelor narcotice. Anume din cauza insistenței acestor persoane și amenințărilor primite, la Gh. Madonici a apărut dorința și intenția de a dobândi prin înșelăciune suma de 120 000 lei. Anume acțiunile lui R. Bujor și G. Covalenco, care au depășit limitele atribuțiilor prevăzute de lege, de a acționa în scopul relevării activității infracționale a lui Gh. Madonici, l-au provocat pe acesta să comită infracțiunea de escrocherie, iar S. Zafronschi a acționat exclusiv la indicațiile lui G. Madonici, fără a avea cunoștință de caracterul real al acțiunilor acestuia;

- acuzarea nu a prezentat nici o probă care ar confirma că S. Zafronschi cunoștea despre proveniența și scopul banilor pe care îi primea, or, acesta acționa strict la rugămintea lui Gh. Madonici;

- prin declarațiile martorului A. Firsov și ale inculpatului R. Bujor se confirmă faptul că S. Zafronschi abia la poliție a aflat despre proveniența și scopul pentru care i-au fost transmiși banii.

14. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal consideră că recursul declarat de avocatul R. Plămădeală în numele inculpatului Gh. Madonici urmează a fi respins, iar recursurile declarate de către avocatul I. Dodon în numele inculpatului I. Bulmaga și de către avocatul A. Beruciașvili în numele inculpatului S. Zafronschi urmează a fi admise din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul R. Plămădeală în numele inculpatului Gh. Madonici

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recursuri de titularii acestora.

În conformitate cu dispoziția art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Prin urmare, potrivit cererii declarate și reieșind din argumentele invocate de apărare, Colegiul penal lărgit reține că titularul acesteia invocă temeiul de drept stipulat de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, pledând că, în speță, probele nu au fost apreciate

la justa valoare, iar inculpatul a fost provocat de agentul sub acoperire pentru a comite infracțiunile.

În esență, recurentul critică hotărârile adoptate de instanțele ierarhic inferioare din motiv că acestea nu au dat o apreciere corespunzătoare probelor cercetate, care în opinia avocatului R. Plămădeală nu sunt suficiente și nu demonstrează indubitabil vinovăția lui Gh. Madonici de cele incriminate prin rechizitoriu, iar din actele cauzei rezultă că Gh. Madonici a fost provocat să comită aceste infracțiuni.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că toate cele invocate sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de respingere ca nefondat, a apelului declarat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări în privința lui Gh. Madonici, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție legală, corectă și întemeiată. Colegiul penal lărgit a statuat asupra acestei concluzii reieșind din cele ce urmează.

În primul rând, relevant este de menționat că la această etapă a procedurilor, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond. Deci, Colegiul penal lărgit nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de fond și cea de apel, corectitudinea soluției de condamnare în privința lui Gh. Madonici în baza art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) și art.27, 42 alin.(3), 190 alin.(5) Cod penal.

Totodată, în același context, se remarcă că pentru a constitui temei de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține. În cauza deferită judecății, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs. Mai mult, raportând cele expuse supra la verificarea și aprecierea probelor efectuată de instanța de apel, Colegiul penal lărgit specifică că instanța de apel corect a ajuns la concluzia despre necesitatea menținerii sentinței în privința lui Gh. Madonici și just a apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc indubitabil vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunilor imputate prin rechizitoriu.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal lărgit, subsidiar verificând materialele dosarului, specifică că judecând apelurile declarate instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței.

Astfel, instanța de recurs susține că soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că există fapta infracțiunilor incriminate inculpatului.

De altfel, corect instanțele de fond au pus la baza condamnării lui Gh. Madonici următoarele probe: declarațiile inculpaților Gh. Madonici, Gh. Bulmaga, S. Zafronschi, R. Bujor, declarațiile martorilor G. Covalenco, A. Firsov, precum și:

- raportul de constatare tehnic-științific nr.825 din 30.03.2010 (f.d.28 vol. I);
- raportul de expertiză nr.820/1097 din 23.04..2010 (f.d.185 vol. I);
- raportul de expertiză nr.789 din 23.04.2010 (f.d.169 vol. I);
- procese-verbale privind interceptarea convorbirilor telefonice de la numărul 079756759 ce aparține lui R. Bujor, care duce convorbiri telefonice cu privire la tranzacția ilicită cu substanțe narcotice cu Gh. Madonici la numărul 079832661 și Gh. Covalenco la numărul 068523084 (f.d.202 vol. I);
- procese-verbale privind interceptarea comunicărilor și înregistrărilor de imagini dintre colaboratorii de poliție Gh. Covalenco și I. Beschieru, R. Bujor și S. Zafronschi (f.d.71-88 vol. I);
- procesul-verbal de examinare a banilor din 21.04.2010 (f.d.38 vol. I);
- procesul-verbal de examinare a sumei de 6 000 din 21.04.2010 (f.d.81 vol. I);
- procesul-verbal de examinare a sumei de 2 500 lei din 22.04.2010, ridicată de la S. Zafronschi în timpul percheziției corporale (f.d.79 vol. I);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21.04.2010 (f.d.58 vol. I);
- procesul-verbal de examinare a genții sportive de culoare neagră din 14.06.2010, ridicată la 22.04.2010 de la A. Firsov (f.d.75 vol. I);
- procesul-verbal de ridicare din 04.05.2010, prin care de la șeful securității Penitenciarului nr.1 a DIP a MJ s-a ridicat o cartelă SIM care are înregistrat pe ea numărul „893”, (f.d.250 vol. II) și procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice (f.d.1-140 vol. II).

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit expune opinia că, la caz, s-a demonstrat cu certitudine, prin probele administrate și cercetate de instanțele ierarhic inferioare, că Gh. Madonici, acționând în mod intenționat în calitate de organizator, a înstrăinat ilegal substanțe narcotice în proporții deosebit de mari, acțiuni săvârșite de mai multe persoane.

Tot aici Colegiul lărgit ține să menționeze că în speță prin probele enumerate mai sus cu certitudine s-a demonstrat că acțiunile inculpatului Gh. Madonici întrunesc și semnele componenței de infracțiune prevăzută de art.art.27, 42 alin.(3), 190 alin.(5) Cod penal, or, acesta, prin acțiunile sale intenționate, manifestate prin intenție directă, prin participatie simplă, având rolul de organizator, a comis tentativa de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune, în proporții deosebit de mari, de două persoane, fapt care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul.

Toate elemente componente ale infracțiunilor imputate inculpatului Gh. Madonici prin actul de sesizare a instanței au fost efectuate de inculpat în circumstanțele descrise în rechizitoriu și corect au fost reținute în sarcina acestuia, or careva dubii în privința acțiunilor întreprinse de Gh. Madonici privind organizarea înstrăinării substanțelor narcotice și tentativa de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune, în proporții deosebit de mari, nu au fost stabilite de instanțe, totodată nefiind prezent nici elementul provocării sau instigării inculpatului la comiterea infracțiunilor date.

Așadar, cu privire la pretinsa provocare și instigare la săvârșirea infracțiunii de către agentul sub acoperire G. Covalenco, instanța de recurs se raliază la poziția instanței de apel și susține integral raționamentele formulate de instanță în vederea respingerii acestei ipoteze. În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit opinează că corect a statuat instanța de apel asupra faptului că: *„Colegiul consideră neîntemeiate argumentele invocate în cererea de apel precum că Gh. Madonici, ar fi fost provocat să comită infracțiunea de care a fost găsit vinovat.*

În acest sens, Colegiul penal reține că, atribuțiile investigatorului sub acoperire se rezumă la activități de descoperire, supraveghere sau prindere în flagrant a infractorilor, fără a avea un rol activ în comiterea infracțiunilor. Pentru ca un investigator sub acoperire să devină agent provocator, este necesar ca acesta, în activitatea sa specifică, să depășească limitele atribuțiilor prevăzute de lege de a acționa în scopul relevării activității infracționale a unei persoane, provocând-o pe aceasta să comită infracțiuni în vederea administrării de probe în acuzare.

În prezenta cauză, partea apărării atribuie eronat calitatea de agent provocator lui G. Covalenco or, când R. Bujor a procurat marijuană de la Gh. Madonici nu acționa la indicațiile organului de urmărire penală, deoarece reținerea lui a avut loc la o dată ulterioară.

În acest sens, Colegiul penal reține că, însuși Gh. Madonici a declarat că „...peste o săptămână a fost telefonat de R. Bujor, care a dorit să procure măcar un pahar de marijuană pentru probă, iar el i-a spus că nu realizează marfă în cantități mici. R. Bujor a revenit cu astfel de cerințe de mai multe ori, iar după un timp i-a spus că vine o persoană de la Moscova, care are nevoie de marijuană, iar el i-a spus că va afla dacă este marfă, dar totodată a întrebat dacă sunt bani. Aproximativ peste trei săptămâni, R. Bujor l-a telefonat și l-a întrebat dacă are marijuană, întrucât are nevoie de ea urgent, iar el i-a spus lui R. Bujor că urmează inițial să-i dea arvună cumnatului său S. Zafronschi”.

Astfel, din declarațiile respective rezultă că, deși R. Bujor l-a sunat de mai multe ori pe Gh. Madonici, acesta a făcut-o fără să fi primit refuzul lui Madonici în privința solicitării procurării marijuanei. Mai mult, Gh. Madonici i-a spus lui R. Bujor că „nu realizează marfă în cantități mici”.

Prin urmare, Gh. Madonici i-a confirmat lui R. Bujor că, de la el se poate procura marijuană, dar numai în cantități mari și nicidecum Gh. Madonici nu i-a spus lui R. Bujor că, nu se ocupă deloc cu vânzarea marijuanei.

Astfel, R. Bujor acționa știind de la însuși Gh. Madonici că, de la ultimul poate fi procurată marijuană, acesta constituind motivul pentru care l-a sunat de mai multe ori pe Gh. Madonici.

În afară de aceasta, deși execută deja o pedeapsă pentru o infracțiune, Gh. Madonici nu a raportat organelor de drept sau administrației penitenciarului despre faptul că, cineva dorește să procure marijuană de la el și îl sună de mai multe ori.

Astfel, cu referire la infracțiunea prevăzută de art.art.42 alin.(3), 217¹alin.(4) lit .d) Cod penal, Colegiul penal consideră că, acțiunile lui G. Covalenco nu întrunesc caracteristicile activității de agent provocator.

În ceea ce privește activitatea lui G. Covalenco și presupusa lui calitate de agent provocator pe episodul comiterii infracțiunii prevăzute de art.art.27, 42 alin.(3), 190 alin.(5) Cod penal, Colegiul penal consideră că, acesta a acționat în limitele prevederilor legale și nu are calitatea respectivă or, reieșind din materialele dosarului, rezultă că, activitatea lui G. Covalenco nu a fost determinantă în declanșarea comportamentului infracțional al lui Gh. Madonici pentru că, după cum s-a menționat supra, acesta deja execută o pedeapsă pentru o infracțiune similară, acesta nu l-a refuzat pe R. Bujor când ultimul l-a sunat și l-a întrebat dacă are un pahar de marijuană de probă, dar chiar i-a spus că „nu realizează marfă în cantități mici”.

La fel, însuși Gh. Madonici a declarat că, „... R. Bujor ... după un timp i-a spus că vine o persoană de la Moscova, care are nevoie de marijuană, iar el [Gh. Madonici]i-a spus că va afla dacă este marfă, dar totodată a întrebat dacă sunt bani. Aproximativ peste

trei săptămâni, R. Bujor l-a telefonat și l-a întrebat dacă are marijuana, întrucât are nevoie de ea, iar el [Gh. Madonici] i-a spus lui R. Bujor că urmează inițial să-i dea arvună cumnatului său S. Zafronschi. În realitate el nu dispunea de marijuana dată. Totodată, conform înțelegerii, R. Bujor trebuia să dea arvună, iar a doua zi marfa trebuia să vină de la Soroca”.

Astfel, reieșind din cele constatate supra, Colegiul atestă că, decizia de a comite infracțiunea a luat-o însuși inculpatul Gh. Madonici, iar G. Covalenco a apărut când au avut loc evenimentele legate de transmiterea banilor/primire a marijuanei și nu poate fi vorba de provocare or, împrejurarea că, Gh. Madonici a comis infracțiunea după ce a fost contactat în acest sens de către R. Bujor, care la rândul său purtase o discuție cu G. Covalenco, care era investigator sub acoperire, referitor la achiziționarea unei cantități de droguri, nu conferă acestuia din urmă un caracter de agent provocator or, Gh. Madonici avea deja o predispoziție de a comite asemenea infracțiuni, mărturie fiind și faptul că, la momentul respectiv el executa o pedeapsă pentru fapte similare.”

Mai mult, potrivit orientărilor jurisprudențiale formulate de Curtea Supremă de Justiție în acest context, s-a explicat că, în cazul în care persoana invocă faptul că a fost victimă a unei provocări, mai ales dacă pretențiile acesteia nu sunt lipsite de verosimilitate, în lipsa unei probe contrare în acest sens, instanțele de judecată urmează să examineze circumstanțele cauzei și să ia măsurile necesare pentru descoperirea adevărului: a existat sau nu o provocare.

Sarcina probării faptului că, la momentul efectuării actelor preliminare de către agentul infiltrat, autoritățile aveau motive temeinice de a suspecta existența unei activități infracționale din partea persoanei vinovate se pune pe seama acuzării.

Se consideră instigare la săvârșirea infracțiunii acțiunile respective ale organelor de poliție atunci când nu există nici o dovadă că, în absența intervenției acestora, infracțiunea ar fi fost comisă.

În cauza deferită judecății se constată că, după ce inculpatul a invocat că a fost instigat de G. Covalenco să săvârșească infracțiunile, instanța de apel a verificat minuțios declarațiile acestuia coroborându-le cu celelalte probe aduse de partea acuzării întru susținerea învinuirii imputate lui Gh. Madonici și corect a statuat că inculpatul putea fi în mod rezonabil considerat ca fiind implicat în activitatea infracțională respectivă până la implicarea poliției, adică Gh. Madonici ar fi săvârșit infracțiunea în lipsa pretensei provocări.

Generalizând cele menționate mai sus Colegiul lărgit constată că, în cauză, instanța de apel și-a motivat decizia pronunțată în partea menținerii sentinței de condamnare în privința lui Gh. Madonici și aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, astfel instanța de apel a examinat cauza fără careva abateri de la normele de procedură și corect a apreciat probele cercetate sub toate aspectele.

Afirmația apărătorului despre acceptarea în calitate de circumstanță agravantă a sintagmei ”...cu utilizarea substanțelor narcotice a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă...”, nu este un temei pe măsură să răstoarne soluția pe fond – de recunoaștere a vinovăției lui Gh. Madonici și nici nu este prevăzută ca temei pentru admiterea recursului prevăzut la art.427 Cod de procedură penală.

În acest context, instanța de recurs consideră că argumentele invocate de către R. Plămădeală în numele inculpatului Gh. Madonici în recursul declarat sunt neîntemeiate, fapt ce determină incontestabil concluzia de respingere a acestuia ca inadmisibil.

Cu referire la recursurile ordinare declarate de către avocatul I. Dodon în numele inculpatului I. Bulmaga și de către avocatul A. Beruciasvili în numele inculpatului S. Zafronschi

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea hotărârii atacate și cu dispunerea încetării procesului penal, în cazul în care se constată că există circumstanțele stipulate de art.391 alin.(1) pct.5) Cod penal, adică există o hotărâre definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă. Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale de către instanța de apel. Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în preîntâmpinarea și înlăturarea erorilor în domeniul justiției, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator al erorilor de drept admise de instanțele ierarhic inferioare.

Revenind la textul recursurilor ordinare declarate, Colegiul penal lărgit constată că, recurenții formulează critici împotriva deciziei instanței de apel, în particular referindu-se la erorile prevăzute la pct.6), 8) din alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală. Or, recurenții invocă faptul că, instanța de apel a emis hotărârea pe caz cu încălcarea cerințelor art.394 alin.(3) Cod de procedură penală, fără a aprecia probele prezentate de părți, care nu demonstrează vinovăția inculpaților I. Bulmaga și S. Zafronschi în comiterea infracțiunilor incriminate.

Cu referire la critica aprecierii probelor de către instanța de apel, invocată în recursurile ordinare declarate, Colegiul penal constată că aceasta este inadmisibilă. În acest context, Colegiul penal reține că art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. În acest sens, este necesar de a reitera că potrivit art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înlătuiește de către instanța de recurs.

În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezentei sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art.427 alin. (1) Cod de procedură penală. Din considerentele expuse, Colegiul penal va respinge argumentele recurenților în partea dată, ca fiind de jure inadmisibile.

Astfel, pe lângă temeiurile invocate de recurenți, Colegiul penal lărgit constată că în cauză se întrevăd și temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.11), 14) Cod de procedură penală, potrivit cărora poate fi atacată cu recurs hotărârea instanței de apel în cazul în care există o cauză de înlăturare a răspunderii penale și în cazul în care Curtea Constituțională a recunoscut neconstituțională prevederea legii aplicate în cauza respectivă. Reieșind din materialele cauzei, Colegiul penal constată următoarele.

În primul rând, relevant este de menționat că la 14 mai 2015 Curtea Constituțională examinând sesizarea Curții Supreme de Justiție privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.287 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat drept neconstituțională dispoziția articolului nominalizat. Astfel, potrivit art.7 alin.(6) Cod de procedură penală, hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Potrivit art.251 alin.(1), (3) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea aceluși act.

Nulitatea prevăzută în alin.(2) al aceleiași norme, nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

În al doilea rând, Colegiul penal relevă că în acord cu statuările expuse supra, Curtea Supremă de Justiție a elaborat o practică judiciară unitară privind aplicarea acestor norme de drept, relevate în decizia nr.4-1re-59/2016 din 16 iunie 2016, și care în opinia Colegiului, își găsesc aplicare și în speța dedusă judecătii.

În continuare, reieșind din actele și lucrările dosarului, instanța de recurs constată că, potrivit ordonanței Procurorului în Procuratura Generală, V. Rățoi, din 29 iunie 2010, a fost dispusă scoaterea lui I. Bulmaga de sub urmărirea penală în cauza penală nr.2010990079 deoarece fapta nu a fost comisă de acesta, din motivul că lipsesc probe utile ale faptului că bănuitul I. Bulmaga i-ar fi transmis lui R. Bujor substanță narcotică pentru ca acesta să o realizeze ulterior. Totodată, prin ordonanța Procurorului în Procuratura Generală, V. Rățoi, din 25 iunie 2010 și S. Zafronschi a fost scos de sub urmărirea penală în cauza penală nr. 2010990079 deoarece fapta ce i se incriminează nu a fost comisă de el (f.d.118-120, 167-169 vol. III).

Ulterior, prin ordonanța Prim-adjunct al Procurorului General, Andrei Pântea din 05 iulie 2010, s-a dispus anularea ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală a lui I. Bulmaga și S. Zafronschi din 25 iunie 2010 și respectiv din 29 iunie 2010 și reluarea urmăririi penale, în baza art.287 alin.(1) Cod de procedură penală (red.2003) (f.d.1-2 vol. IV).

Analizând ordonanța sus menționată emisă de procuror, Colegiul penal lărgit constată că, ordonanța de reluare a urmăririi penale și punerea sub învinuire contravine prevederilor art.6 pct.44), art.22 alin.(2), 287 alin.(4) Cod de procedură penală (red.2003), art.4 Protocolul 7 al CEDO și art.7 alin.(2) Cod penal.

Astfel, potrivit art.22 alin.(3) Cod de procedură penală, temei de reluare a urmăririi penale poate servi fie descoperirea faptelor noi ori recent descoperite, fie constatarea unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea pronunțată.

Reieșind din sensul art.4 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, principiul non bis in idem stipulează că „nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiasi stat pentru săvârșirea infracțiunilor pentru care a fost deja condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale aceluiasi stat”.

Principiul dat este prevăzut și de art.7 alin.(2) Cod penal, potrivit căruia „*nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă*”, și de art.22 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează că „nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă”. Astfel, principiul dat se referă nu doar la dreptul persoanei de a nu fi judecat de două ori pentru aceeași faptă, dar și la dreptul acesteia de a nu fi urmărită de două ori pentru aceeași faptă de organele de urmărire penală.

Situația dată era reglementată și de prevederile art.287 alin.(4) Cod de procedură penală (red.2003, în vigoare la acel moment), conform cărora hotărârea organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală sau de încetare a urmăririi penale, precum și hotărârea judecătorească definitivă, împiedică reluarea urmăririi penale, punerea sub o nouă învinuire mai gravă pentru aceeași persoană, pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea pronunțată.

Fapte noi constituie date despre circumstanțele de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței atacate și care nu puteau fi cunoscute la acea dată. Noi trebuie să fie probele administrate în cadrul cercetării altor cauze, și nu mijloacele de probă prin care se administrează probe deja cunoscute în cauza respectivă.

Fapte recent descoperite sunt faptele care existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu au putut fi descoperite. Atitudinea unei părți care, cunoscând un fapt sau o împrejurare ce-i era favorabilă, a preferat să păstreze tăcerea nu poate justifica menținerea unei erori judiciare și nu poate constitui un obstacol la admiterea reluării urmăririi penale dacă prin alte mijloace de probă asemenea împrejurări nu au putut fi descoperite la acel moment.

Raportând prevederile menționate supra la actele cauzei, se constată că, reieșind din ordonanța Prim-adjunct al Procurorului General, A. Pîntea din 05 iulie 2010, temei pentru redeschiderea procesului penal în privința inculpaților I. Bulmaga și S. Zafronschi a servit faptul că „*că nu a existat temei pentru emiterea ordonanțelor de scoatere a lui S. Zafronschi și I. Bulmaga de sub urmărire penală și acțiunile lui I. Bulmaga și S. Zafronschi nu au fost verificate prin prisma comiterii infracțiunii de escrocherie...*”. „și .. în asemenea condiții, nu este posibilă confirmarea rechizitoriului întocmit în cauza penală, fiind necesară restituirea acesteia procurorilor care au condus urmărirea penală pentru reluarea și efectuarea unei urmăririi penale suplimentare, efectuarea obiectivă a acesteia cu adoptarea unei soluții legale și imparțiale”.

Ținând cont de cele expuse supra, Colegiul penal lărgit reține că, pentru ca organul de urmărire penală să poată relua urmărirea penală, legiuitorul la alin.(4) al art.287 Cod de procedură penală (red. 2003 în vigoare la momentul respectiv) a stipulat că această acțiune se admite „numai dacă apar fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadru procedurii precedente sânt de natură să afecteze hotărârea pronunțată”. Adică acestea sunt unicele circumstanțe, în care intervine derogarea de la principiul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, consacrat în alin.(2) art.22 Cod de procedură penală, care prevede derogările admisibile.

Totodată, în acest context urmează a se evidenția și stipulările din art.6 a Hotărârii Curții Constituționale nr.26 din 23.11.2010 cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor alin.(6) art.63 din Codul de procedură penală, potrivit cărora principiul constituțional de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă impune în linii mari autorităților publice competente nu numai interdicția de a judeca repetat persoana, dar și interdicția de a urmări de mai multe ori persoana pentru aceeași faptă. La fel, Curtea Constituțională a statuat că pentru a nu transforma dreptul de a nu fi urmărit sau judecat de mai multe ori pentru aceeași faptă într-un drept absolut, ceea ce ar împiedica descoperirea infracțiunilor și criminalilor, sistemele de drept, inclusiv Convenția, au reglementat expres derogările admisibile. Aceste derogări oferă organelor de urmărire penală posibilitatea de a relua urmărirea și sunt formulate, în termeni aproape identici, în art.22 și art.287 Cod de procedură penală, precum și în art.4 al Protocolului nr.7 la Convenție. Conform acestor norme, reluarea urmăririi penale se admite numai dacă “fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sânt de natură să afecteze hotărârea pronunțată”.

Însă, reieșind din textul ordonanței procurorului din 05 iulie 2010 de reluare a urmăririi penale în privința lui S. Zafronschi și I. Bulmaga, Colegiul statuează că, la caz, nu au fost constatate careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza nominalizată. Mai mult, Colegiul penal lărgit consideră că indicațiile expuse în ordonanța de anulare, privind necesitatea efectuării unor acțiuni de urmărire penală suplimentare, nu îi conferă un caracter întemeiat și nicidecum nu fundamentează soluția de anulare a celor precedente, deoarece denotă omisiuni ale organului de urmărire penală de a efectua anumite acțiuni procesuale, omisiuni care nu puteau fi tratate în detrimentul lui S. Zafronschi și I. Bulmaga.

Astfel, având în vedere cele expuse și ținând seama de Hotărârea Curții Constituționale cu privire la declararea neconstituționalității prevederilor din art.287 alin. (1) (red.2003) Cod de procedură penală și de cele stipulate în art.251 Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că dacă ordonanța de reluare a urmăririi penale, în cazul în care anterior a fost încetată urmărirea penală pe motive de reabilitare, nu este întemeiată pe circumstanțele prevăzute în art.287 alin. (4) (red.2003) Cod de procedură penală, această este lovită de nulitatea absolută și nu poate produce careva consecințe juridice.

Reluarea urmăririi penale contrar cerniților stipulate în art.22 alin. (2) și art.287 alin.(4) Cod de procedură penală (red.2003), precum și celor din art.4 al Protocolului nr.7 la Convenție, urmează a fi considerată ca o încălcare a prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, prevăzute în art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală. Nulitatea reluării urmăririi penale, în cazul dat, poate fi invocată la orice etapă a procesului penal de către părți și se ia în considerație de instanță, inclusiv din oficiu.

Prin urmare, se conchide că ordonanța prim-adjunctului Procurorului General A. Pîntea din 05 iulie 2010 prin care s-a dispus anularea ordonanțelor din 25 și 29 iunie 2010 și reluarea urmăririi penale în speța dată este ilegală și lovită de nulitate absolută.

Totodată, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a menționa că, potrivit Hotărârii Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a art.287 alin.(1) Cod de procedură penală, nr.12 din 14 mai 2015, alineatul (1) al articolului 287 Cod de procedură penală, care a fost pus la baza ordonanței de reluare a urmăririi penale în privința lui S. Zafronschi și I. Bulmaga, a fost declarat neconstituțional, Curtea statuând că această normă ”*acordă procurorului ierarhic superior dreptul de a relua urmărirea penală oricând și în lipsa unor temeieri clar definite, care ar putea fi considerate judicioase în fiecare caz*”.

individual, plasând persoana într-o stare de incertitudine pentru un termen nedefinit și pentru circumstanțe care pot fi invocate aleatoriu la redeschiderea cauzei penale". Astfel, ordonanțele procurorului din 25 și 29 iunie 2010 prin care S. Zafronschi și I. Bulmaga au fost scoși de sub urmărirea penală din motivul că fapta nu a fost comisă de aceștia, produc efecte juridice și nu pot fi considerate ca fiind anulate, acestea se echivalează cu o hotărâre judecătorească irevocabilă și reprezintă autoritatea de lucru judecat, care nu permite declanșarea unei noi proceduri cu privire la aceeași faptă și aceeași persoană.

În vederea elucidării semnificației sintagmei "hotărâre definitivă", instanța de recurs va statua, că potrivit prevederilor art.467 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești definitive și ordonanțele procurorului privind scoaterea persoanei de sub urmărirea penală sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice din țară și au putere executorie pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.

Deci, autoritatea de lucru judecat este considerat un principiu, exprimat prin *non bis in idem* - principiu care nu mai permite declanșarea unei noi judecăți cu privire la aceeași faptă și aceeași persoană, dacă acestea au făcut obiectul unei judecăți pentru care există deja o hotărâre definitivă.

Colegiul penal lărgit consideră că, circumstanțele enunțate impun necesitatea admiterii recursurilor ordinare declarate de către avocatul I. Dodon în numele inculpatului I. Bulmaga și avocatul A. Beruciașvili în numele inculpatului S. Zafronschi, cu casarea hotărârilor adoptate în privința lui S. Zafronschi și V. Bulmaga și încetarea procesului penal în privința acestora, în temeiul art.391 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală, fără a agrava situația inculpaților, or, ordonanța prim-adjunctului Procurorului General din 05.07.2010, prin care s-a dispus reluarea urmăririi penale în speța dată, a fost întemeiată pe prevederile unei norme neconstituționale, la caz fiind prezente două ordonanțe de scoatere a persoanelor de sub urmărirea penală pe motiv că fapta nu a fost comisă de aceștia, care au fost anulate în lipsa unor motive plauzibile.

Generalizând cele menționate, Colegiul penal lărgit conchide că în cauza dată și-au găsit reflectare prevederile normelor enunțate mai sus, erorile de drept invocate afectează soluția hotărârii instanței de apel, care pripit, incorect a pronunțat o hotărâre de condamnare în privința inculpaților S. Zafronschi și I. Bulmaga, fiind în situația când aceștia au fost urmăriți de mai multe ori pentru aceeași faptă, astfel fiind încălcate esențial drepturile inculpaților garantate atât de Constituția Republicii Moldova, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cât și de Codul de procedură penală, iar această încălcare de lege echivalează cu o eroare judiciară.

Totodată, instanța de recurs atestă că, încetarea procesului penal pe motivele menționate supra nu poate fi apreciată drept o agravare a situației inculpaților S. Zafronschi și I. Bulmaga în sensul art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, or, soluția adoptată prin ordonanța de scoatere a lui I. Bulmaga și S. Zafronschi de sub urmărirea penală pe motiv că fapta nu a fost comisă de ei, constituie temei de reabilitare a persoanei.

În acest context, recursurile ordinare declarate de către avocatul I. Dodon în numele inculpatului I. Bulmaga și avocatul A. Beruciașvili în numele inculpatului S. Zafronschi se vor admite, cu casarea parțială a sentinței primei instanțe și deciziei instanței de apel în privința lui Bulmaga Ion și Zafronschii Serghei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal de învinuire a lui Bulmaga Ion în baza art.art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal și de învinuire a lui Zafronschii Serghei în baza art.art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit. d), 27, 42 alin.(2), 190 alin.(5) Cod penal urmează a fi încetat.

15. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.1), 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Madonici Ghenadie.

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Dodon Ion în numele inculpatului Bulmaga Ion și de către avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Zafronschii Serghei, casează parțial sentința Judecătoreiei Botanica, mun. Chișinău, din 27 iunie 2011 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017 în privința lui **Bulmaga Ion** și **Zafronschii Serghei** și dispune încetarea procesului penal în privința lui **Bulmaga Ion** pe capătul de învinuire prevăzut de art.art.42 alin.(3), 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, iar în privința lui **Zafronschii Serghei** pe capătul de învinuire prevăzut de art.art.42 alin.(5), 217¹ alin.(4) lit. d), 27,42 alin. (2), 190 alin. (5) Cod penal, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, pe motiv că există hotărâri a organului de urmărire penală asupra aceluiași persoane pentru aceleași fapte de scoatere a persoanelor de sub urmărire penală.

Bulmaga Ion și Zafronschii Serghei urmează a fi eliberați din penitenciar, dacă în privința lor nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

În rest, dispozițiile hotărârii contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 martie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Maria Ghervas

Dumitru Mardari